

Sygn. akt V U 68/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Ewa Nowakowska

Protokolant Alina Kędzia

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2014 r. w Kaliszu

odwołania R. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 16 czerwca 2011 r. Nr (...)

w sprawie R. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 16 czerwca 2011 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje R. G. emeryturę od 1 października 2011 r. przy czym organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz R. G. kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16.06.2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. odmówił R. G. przyznania emerytury, gdyż jako osoba urodzona po 31.12.1948 r. nie udowodnił co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. (a tylko 9 lat i 9 miesięcy od 28.11.1977 r. do 31.08.1987 r.). Nie uznano okresu pracy w Zespole Szkół w O. (1) od 01.09.1987 r. do 31.12.1998 r. na stanowisku palacza z braku właściwego świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Nadto nie rozwiązał stosunku pracy.

Wyrok tutejszego sądu z dnia 27.09.2012 r., oddalający odwołanie R. G., a wydany po dokonaniu ustaleń co do rodzaju pracy na stanowisku palacza, został uchylony wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 03.10.2013 r., a sprawę przekazano do ponownego rozpoznania, z zaleceniem dokonania oceny pracy odwołującego się również w okresach zatrudnienia w Wojewódzkim Związku Spółek (...) w K. na stanowisku kopacza melioracyjnego. Kwestia charakteru pracy na stanowisku palacza ma być, zgodnie z zaleceniem Sądu Apelacyjnego, badana w zależności od ustaleń co do pracy na stanowisku kopacza w melioracji.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd ustalił co następuje:

R. G. urodził się w dniu (...) Do wniosku o emeryturę przedłożył świadectwo pracy z 12.03.1981 r. wydane przez Wojewódzki Związek Spółek (...) w K. stwierdzające, że zatrudniony był tam jako kopacz melioracyjny w okresach :

od 23.04.1970 r. do 30.11.1970 r.

od 26.03.1971 r. do 30.12.1971 r.

od 01.04.1972 r. do 17.10.1972 r.

od 02.05.1973 r. do 24.12.1973 r.

od 22.02.1974 r. do 31.12.1974 r.

od 01.02.1975 r. do 30.11.1975 r.

od 12.01.1976 r. do 20.12.1976 r.

od 17.01.1977 r. do 30.10.1977 r.

W aktach ZUS znajduje się legitymacja ubezpieczeniowa odwołującego się wydana w czasie jego zatrudnienia w Powiatowym Związku Spółek (...) w K.tj. w dniu 26.08.1971 r. Zawiera ona wpisy o pracy w corocznych sezonach, poczynając od 21.03.1971 r.. Okresy te pokrywają się z okresami wskazanymi w w/w świadectwie pracy.

Na okoliczność pracy w w/w okresach odwołujący się wskazał świadków J. W. i H. G..

W oparciu o zeznania świadków Sąd ustalił, że zakład podlegał na przestrzeni lat zmianom organizacyjnym, stąd zmiany jego nazwy. Biura mieściły się w K., a prace wykonywano w terenie. Początkowo pracowano tylko sezonowo, później całorocznie, bez względu na warunki pogodowe. Zakład zajmował się utrzymaniem i budowaniem urządzeń melioracyjnych. Pracownicy-kopacze zajmowali się czyszczeniem rowów, kanałów, urządzeń drenujących na polach. Odczyszczali kanały odprowadzające wodę pochodzącą z płukania buraków w (...). Budowali też nowe urządzenia melioracyjne. Praca była wykonywana niezależnie od warunków atmosferycznych, bo wynagrodzenie było akordowe (dowód – zeznania świadków H. G.i J. W.od 5 do 18 minuty nagrania rozprawy z dnia 23.04.2014 r.) Łącznie praca R. G.jako kopacza melioracyjnego w okresach wymienionych w świadectwie pracy z 12.03.19 81 r. stanowi 5 lat 10 miesięcy i 19 dni.

Nie udało się sądowi uzyskać dostępu do akt osobowych odwołującego się, gdyż nie ma ich u podmiotu przechowującego akta w/w zakładu (Urząd Miasta i Gminy w S.), co może wynikać z sezonowego charakteru pracy, skoro zachowane akta dotyczą tylko pracowników stałych.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 184 ust.1 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. Nr 162 poz.1118) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (01.01.1999 r.) osiągnęli :

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzna

oraz

2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do treści ust. 2 emerytura ta przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do OFE oraz w dacie wydania zaskarżonej decyzji, rozwiązania stosunku pracy w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem. Wymóg ten nie obowiązuje od 01.01.2013 r.

Stosownie do treści art. 32 cyt. ustawy ubezpieczeni będący pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnieni w szczególnych warunkach przez co najmniej przez 15 lat, nabywali prawo do emerytury w wieku obniżonym o 5 lat od podstawowego o ile udowodnili łączny staż ubezpieczeniowy określony w art. 27 cyt. ustawy wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn.

Stosownie do ust.4 tego przepisu wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust.2 i 3 przysługiwało prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych tj. rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zmianami).

Paragraf 2 powyższego rozporządzenia stanowi, że okresami prac uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy te stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z art. 184 ust.1 cyt. ustawy odwołujący się – jako osoba urodzona po 31.12.1948 r., winien warunki stażowe tj. 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach, wykazać na dzień 01.01.1999 r.

Odwołujący się nie przystąpił do OFE i nie pozostaje w zatrudnieniu, bo stosunek pracy rozwiązał w dniu 30.09.2011 r. (k 14).

Jak wynika z danych ZUS na dzień 01.01.1999 r. R. G. udowodnił zatrudnienie w łącznym wymiarze 27 lat 1 miesiąc i 4 dni okresów składkowych i nieskładkowych, ale z tytułu pracy w szczególnych warunkach ZUS zaliczył mu tylko łącznie 9 lat 9 miesięcy i 3 dni na przestrzeni od 28.11.1977 r. do 31.08.1987 r.

W ocenie Sądu do pracy w szczególnych warunkach zaliczeniu podlegają też okresy zatrudnienia na stanowisku kopacza, wskazane w świadectwie pracy z 12.03.1981 r. łącznie stanowią one 5 lat 10 miesięcy i 19 dni.

Praca na stanowisku kopacza melioracyjnego ujęta jest w wykazie A dział X poz. 1 pkt. 1 zarządzenia nr 16 Ministra rolnictwa Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z 31.03.1983 r. w sprawie stanowisk, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach.

Łącznie okresy pracy w szczególnych warunkach stanowią więc ponad 15 lat.

W tej sytuacji bezcelowe jest prowadzenie postępowania w zakresie dotyczącym pracy palacza, na czym, stosownie do zakresu odwołania, skupiał się sąd przy pierwszorazowym rozpoznawaniu niniejszej sprawy. Wobec uzupełnienia wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach pracą na stanowisku kopacza melioracyjnego stwierdzić należy, że spełnione zostały wszystkie warunki stażowe na dzień 01.01.1999 r.

Wiek 60 lat odwołujący się ukończył w dniu (...). Wniosek o emeryturę złożył w dniu 04.03.2011 r. Nie był członkiem OFE. Stosunek pracy R. G. rozwiązał z dniem 30.09.2011 r. Z tym też dniem spełnił ostatni z warunków do nabycia prawa do emerytury wcześniejszej. Emeryturę Sąd przyznał mu więc od dnia następnego po rozwiązaniu stosunku pracy.

Zaskarżona decyzja podlegała zmianie i zgodnie z art. 477¹⁴§2 k.p.c. orzeczono jak w pkt. 1 wyroku.

Sąd zawarł w wyroku orzeczenie o braku odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, z uwagi na znaczną odległość czasową między złożeniem wniosku i spełnieniem warunków do emerytury, a wyrokowaniem. Odległość ta nie wynika jednak z zaniechań organu rentowego, który zgodnie z obowiązującą procedurą nie miał możliwości prowadzenia postępowania dowodowego w kwestii pracy w szczególnych warunkach. Postępowanie dowodowe przed organem odwoławczym, zgodnie z wnioskiem odwołującego, się toczyło się w kwestii pracy na stanowisku palacza. Wnioski dowodowe co do pracy kopacza złożone zostały dopiero na wezwanie sądu w toku ponownego rozpoznawania sprawy.

Emerytura przysługuje odwołującemu się więc z wyrównaniem od 01.10.2011 r., ale bez odsetek za opóźnienie.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono w pkt. 2 wyroku na podstawie art. 108§ 1 k.p.c. i 98 k.p.c.

Zgodnie z § 6 pkt. 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.02.163.1348 ze zm.) stawka minimalna w sprawie z ubezpieczenia społecznego wynosi 60 zł. Biorąc pod uwagę nakład pracy pełnomocnika odwołującego się Sąd zasądził od ZUS zwrot kosztów w wysokości podwójnej stawki minimalnej za pierwszorazowe i ponowne postępowania przed sądem I instancji oraz za postępowanie odwoławcze w kwocie 120 zł. (łącznie 360zł).